

la humanitat

La nostra fe en la
llibertat i la justícia
es infinita

Fundador: Lluís Companys

SEGONA EPOCA
Any V. Núm. 16

Registrado como artículo de 2a. clase en la
Administración de Correos de México, D. F.

Editor E. R. de C.
Rosales 26

Març de 1949
Mèxic, D. F.

DE BARCELONA

ESPURNES DE REVOLTA

BARCELONA, març 1494.—Què passarà?, ens preguntem els barcelonins en tenir coneixement d'un nou atemptat succeït en plena via pública. La gent viu sobreexcitada i en certes esferes hi ha un veritable pànic. Els comentaris de carrer coincideixen que la persistència d'aquests "coops" espectaculars comprometen enormement la vida del règim, el qual camina precipitadament vers el daltabaix.

ELS DARRERS FETS

A la barriada de la Torrassa hi ha hagut un fort tiroteig entre la policia i uns elements que habitaven una casa del carrer del General Sanjurjo. El resultat d'aquest escorcoll és un agent mort i un element de la casa ferit greument. Els altres sortiren al carrer i sembla que pogueren trobar roba per a fugir.

S'assenyalen també, molts trets en diferents indrets de Barcelona. El dia 9 d'aquest mes esclatà un petard a la Rambla del Centre, al davant de la vella Caserna de la Guàrdia civil avui de la Policia Armada. No hi hagueren víctimes però la fortíssima detonació es sentí en molts indrets.

Fa pocs dies, uns elements aturaren al carrer d'Urgell, xamfrà Aragó, un individu que resultà ésser un "guardia de Franco". Aquells anaven amb plaques de policia i feren acció de menar l'interrogat a la Delegació de policia de la Diagonal. En arribar a l'avinguda de Roma, els "policies" engegaren dos trets i deixaren a terra el "guardia de Franco". Els agressors s'allunyaren tranquil·lament.

CONTRA QUINTELA?

Davant la porta principal del temple de la Sagrada Família, el 2 dels corrents caigueren morts dos falangistes i un lleument ferit. L'atemptat fou comès gràcies al robatori de dos cotxes: un Encort i un Mercedes Benz. El primer fou "recollit" al Passeig de Colón sense que el seu propietari, un coronel de l'exèrcit, hi tingués res a

dir (!); l'altre el trobaren al carrer Consell de Cent, entre Llúria i Bruc i és propietat de Joan Bosch.

Hi hagué un fort tiroteig puix que escudiren uns policies i repel·liren l'assessió. Els parla molt d'aquest fet i es diu que els agredits ho foren per equivocació, car els trets possiblement anaven contra el cap de la Brigada política i social, el conegut Quintela que viu prop del lloc del succés i acostuma a passar per allà a la mateixa hora. La circumstància de veure venir un cotxe amb la placa "PMM-Servicio Oficial", podria ésser que hagués salvat Quintela. De moment, no hi ha ningú detingut i els autos foren trobats abandonats.

A CAPITANIA GENERAL

Podem assegurar que en una reunió celebrada a Capitania General, els coronels que hi assistiren rebieren ordres determinants del Governador Militar per tal que la vigilància de la frontera sigui, per part de tots els qui hi intervenen, enèrgica i inflexible. Tots els qui passin amb armes, en cas d'ésser detinguts se'ls ha de tractar amb rigor "ordenancista". Els qui siguin detinguts, han d'ésser entregats al primer "puesto" que trobin i han d'ésser deixats en situació —paraules textuales— de PODER-LOS FER L'AUTOPSIA.

Les dones detingudes a la frontera hauran, sense mirar gaire prim, d'ésser objecte de l'HABIL INTERROGATORI DE COSTUM. L'únic que interessa és que CANTIN.

La dita referència tingué una segona part la referència de la qual encara no ens ha estat "facilitada". Es diu que tingué un marcat caire polític i que el Governador militar va voler cerciorar-se del que passava i del que a no trigar gaire, PODRIA PASSAR. El Capità General Solchaga, en aquestes coses i per ordres expressades de Madrid, no hi pren part, puix que tot ho porta, personalment, el Governador militar, General Madariaga.

PRECAUCIONS EXTRAORDINARIES

Les precaucions adoptades des que varen començar els actes violents contra la Policia, segueixen en peu. Sabem positivament, que han arribat de la capital espanyola 140 agents de vigilància, els qual prestaran servei a Barcelona, mentre no s'hagi aconseguit descobrir la xarxa revolucionària que aquests darrers dies ha posat en tensió els nervis i l'esperit dels ciutadans i dels policies barcelonins.

Altrament, malgrat les detencions i els escorcolls practicats en tot els indrets de la ciutat, el secret de l'organització activa dels fets esdevinguts suau, segueix en la penombra. La Policia va donant garrotades de cec. I qui, com sempre, les rep i les aguanta és aquell que arriba a caure a les seves mans.

Com a resultat dels nombrosos escorcolls realitzats en els domicilis de tots els "fixats", ens han assegurat que el nombre de detinguts arriben a 200. Entre ells bastants amics nostres, bons militants d'ERC, pel fet d'haver-se trobat compresos en les llistes dels que estan en "llibertat vigilada".

Que la policia encara no ha trobat cap pista ho confirma el sovintejat canvi d'orientació que s'observa en les investigacions. Tan aviat assenyalava el Circ Amar com el cavall de Troia que introduï els actors dels atemptats com s'acusa com a directora de l'organització revolucionària l'esposa d'un significadíssim element sindicalista. El fet cert és que en cada moment es canvia de tàctica, la Policia desfa tot el que anteriorment havia fet. Tothom s'ha donat compte que les "autoridades" no saben on van.

El dia 9, a la matinada, al carrer de la Torre, número 4, s'hi presentà la Policia. En anar a obrir la porta Miquel Barba Moncayo fou mort a trets pels qui feien el servei. El fet ha donat lloc a creure que ara s'inicia una nova tongada de "lleis de fugues". —C. I.

"QUE PASSARA?"

FERRAN DE SANTIS.

En el transcurs de pocs dies —del 23 de febrer al 2 de març— s'han produït a Barcelona diversos fets sagrats i dels quals n'han resultat víctimes, ferits o morts, alguns agents de policia. Degut a aquests successos, les precaucions adoptades per les autoritats franquistes han estat extraordinàries. Circula, de dia i de nit, un important nombre de taxis plens de policies i, quan els sembla, baixen del vehicle i es posen a escorcollar amb la característica manca de maneres. Tot i aquestes precaucions, tampoc no s'han pogut evitar els fets que coneixem tots els barcelonins.

Una prova de l'esverament que sofreix la policia, són les prevencions que s'observen davant la "Jefatura" de la Via Laietana. En passar per aquell indret no costa gaire d'adonar-se com estan de guardades les clavegueres: llum elèctrica a l'interior i canvi de vigilància cada mitja hora. Tracten d'impedir els atemptats anunciats per anònims contra els conegudíssims "chinchilla i Quintela". També són extraordinàriament considerables les mesures de vigilància entorn dels estants de les cases veïnes de la "Jefatura". Han estat objecte de reiterats interrogatoris i per a poder sortir de nits els cal un salconduït especial de "barriada". De fet, aquell indret de la Laietana esdevé una zona "reservada", vigilada per la policia que ha ocupat les cases, des dels terrats de les quals, i de dia i de nit, guarda l'edifici oficial contra qualsevol atac.

Pel que deixem escrit, hom pot comprendre que la situació general de la nostra ciutat és extremadament crítica i delicada. No es pot parlar de fets esporàdics, car la periodicitat i la pre-

visió amb què vénen realitzant-se els fets que succeeixen d'un temps ençà a Barcelona, fan creure que obeeixen a una finalitat amb la qual podrà estar-s'hi o no conforme, però que ningú no podrà negar l'extrema gravetat que revesteixen.

Què és el que passa? Passa que ja no serveix de res la coacció moral i material del règim de força que detenta el poder públic i que esdevé ineficax i impotent per prevenir la perpetració de fets violents i sagnants al mig del carrer. És que els ressorts de govern ja estan usats i que el règim absolutista, de tant de temps imperant, ja ha arribat a la meta de les seves forces? No sabriem respondre d'una manera justa i apropiada a aquestes preguntes. Amb tot, ens atrevirem a escriure que quan un país ha sofert, durant prop de deu anys, l'exacerbació més absoluta d'autoritat que mai no s'hagi vist i es troba amb una Barcelona com l'actual, és que aquell principi d'autoritat (!) ja ha donat tot el que podia donar de si. Per aquest motiu, si més no, han de retirar-se els "responsables". És evident, que davant el que passa, els menys contraris del règim convenen que ha fracassat el sistema emprat per a dominar i absorbir totes les funcions coactives, administratives, legislatives i fiscalitzadores de la vida i la hisenda pública i particular dels ciutadans.

L'esverament que es pateix ara a la nostra capital és una cosa que fa basarda. No hi ha seguretat; no hi ha tranquil·litat en cap de les nostres esferes socials. Les classes benestants, perquè no saben on es va a parar; els menestrals i els obrers, perquè cada dia sofreixen més privacions i angoixes.

Parlem ací de l'aspecte material de la situació, car les qüestions d'ordre espiritual i moral encara produeixen una desil·lusió pitjor. Es viu endogalat i en un ambient d'asfíxia; es viu tot morint, allargassant les hores i vegetant talment com les bestioles. No existeix ni el que els propis militars espanyols n'han dit "la interior satisfacció"; tot és fàstic i repulsió per a les coses que veïnen de les altures de l'actual moment polític, són considerades com a sistemàticament nefastes per al desenvolupament de la vida general del país.

S'entesten els funestos, ineptes i immorals dirigents de l'actual sistema polític espanyol a no abandonar el poder? Pitjor, pitjor per ells i pitjor per a tots. Els esdeveniments que en cada període esdevenen tràgics per a l'Estat espanyol es presentaran en el moment donat, i fatal, sense que ningú no pugui preveure'n les conseqüències, tant individuals com col·lectives. S'atia la llenya i les flames van covant fins el dia que espetegaran davant els increduls. Un cop més, el fals conservatisme espanyol n'haurà estat el terrible responsable.

L'esmicolament, l'ensulsiada del règim franco-falangista espanyol, és un fet tangible. Es produeix, després de tants vessaments de sang, una nova efusió que no sabem com ha començat ni com acabarà. L'actual règim de força ja no té autoritat de cap mena per a fer prevaler aquell ordre que deien que no regnava ni existia al país el 18 de juliol del 1936 i que, precisament, per guanyar-lo, varen encendre el país tot fent veure que el volien alliberar.

Barcelona, març 1949.

EL NOSTRE PARTIT

Per JOAN MOLES

El darrer article del meu estimat amic i Secretari General del nostre partit, Josep Tarradellas, a més d'ésser un magnífic article, en la forma i en el contingut, situa d'una manera precisa i clara, la posició de tots els homes d'E. R. de C.. Posició que no és una novetat, sinó que representa tota una vida política, nodrida, brillant i gloriosa, perquè ens la març el restaurador de les llibertats catalanes, l'Apòstol de la Catalunya contemporània, el gran President Macià, l'Avi estimat i plorat; perquè va reafirmar-la amb la seva sang, el Màrtir nacional, el gran lluitador, el valent President Companys, la mort del qual és un exemple per a tots i ens posa una mena de venjança al cor, al pensament i als punys.

Com podríem nosaltres deixar de seguir aquella línia política que es fonamenta en els admirables Principis Bàsics del nostre partit? El nostre Secretari General no ens l'ha recordada a nosaltres. La recorda a gent aliena al nostre partit, que a força d'haver canviat i canviat ells, arriben a pensar que som nosaltres els que ho hem fet. I en llur fantasia de contistes orientals —i consti que la meua comparació no va més enllà de Damasc—, es volen convèncer de què el nostre partit, amb tants il·lustres morts com compta, ja no li queden homes. Per això, quan en algun instant de lucidesa, s'adonen de què si en tenim i molts, l'enrabiada els porta fins a l'insult més grogler.

L'insult i l'enveja corren parions. I quan l'objecte de l'enveja és el nostre partit —digne, ple d'història, però també de ferma fe en l'esdevenidor; unit i riu als seus Principis i als ideals i seguint una immutuable línia—, l'insult llisca avall, com la pluja que cau a la teulada, i compremem que ens envégi qui ens envaja.

L'article del bon amic Tarradellas, els haurà convèncut de què el nostre partit no ha canviat de línia política, ni està orfe d'homes.

Que ens mostrem orgullosos dels grans homes que hem tingut i recordem amb devoció llur memòria? Es prova de què som una col·lectivitat que s'estima, i en la qual ens respectem tots i apreiem el valor de cadascú. A l'extrem de què quan, molt de tant en tant, la poca solidesa de conviccions d'algun transfuga, fa que ens abandoni, encara, pensant en ell, diem: "pobre noi!" Això és difícil que ho entenguin aquells que despedeixen als qui ja no volen "combregar amb llurs rodes de molí" amb els més violents dictaris, sense pensar que en dedicar-los tota classe de penjaments, qualifiquen degudament l'escola que els hi han donat.

Però el respecte a la memòria dels nostres grans morts, no ens farà ignorar els valors amb què, sortosament, contem avui i a qui els atacs i els insults no fan més que enfortir i polir, com la "terra d'escudelles" fa amb les fulles de bon acer.

Citem uns pocs noms. Davant de tots, per raó del càrrec que ostenta amb dignitat, amb fermesa, amb encert i amb valentia, un gran emporadonès: l'Honorable Sr. Josep Irla i Bosch, President de la Generalitat. A continuació, un home capacitat i dinàmic, honest, actiu i lluitador, per qui sentim gran afecte i devem enorme gratitud per la tasca ingrata i feixuga, però altament convenient que ha dut a terme en aquest ja llarg exili, el nostre Secretari General, Josep Tarradellas. I al seu costat, els components del Comitè Executiu. Carles Pi i Sunyer, de nicaça catalanista, republicana i emporadanesa, home preparat i de gran contingut. Miquel

Santaló, gironí il·lustre, mestre en moltes coses, alligador seguit de generacions de catalanistes i republicans, home bo i excel·lent amic. I Joan Saurer, el balagueri que acumula reneixons, voltant els porxos del Mercadal, ferm representant del catalanisme republicà de les comarques lleidatanes.

I ja que parlem d'aquella força política que expandí per tot Lleida i que fou una de les més importants aportacions a la fundació del nostre partit, deixeu-me citar especialment al Dr. Humbert Torres, home boníssim, intel·ligent, gran orientador polític, orador i de condicions difícilment igualables, per qui sento admiració com a català i gratitud com a deixeble, perquè essent molt jove, vaig aprendre molt d'ell en el terreny polític i sobretot, perquè la lleialtat als ideals i al partit, la rectitud i la honestat, són condicions inapreciables. Antoni Rovira i Virgili, mestre en catalanisme històric i present, Puig Pujades, el patriota, l'escriptor, l'ànima sensible i generosa, l'home que sacrificà un benestar per lleialtat als seus ideals polítics... I tants altres de la vella guàrdia que es mantenen fermes a França, als qui cal afegir aquells que, gairebé nens ahir, són una promesa avui i seran una esplendent realitat demà.

A Mèxic també tenim gent bona; molta i ben triada. (Accidentalment s'hi troba un home que en ell s'hi condensa la prehistòria, la història, el present, i esperem que bona part del futur del nostre partit; un home que des de jove seguí a Macià i l'acompanyà fins a la mort; que col·laborà lleialment amb Companys; que avui aporta tot el seu valer a Irla; que canta a Catalunya des de les fibres del seu cor, amb la seva lírica vibrant i magnífica: el gran amic, ferm lluitador i excel·lent company i germà, Ventura Gassol).

No vull citar nominalment als molts i bons elements amb què comptem aquí, perquè valen tant que els hauria de citar tots i no voldria descuidar-me'n cap. Però recordeu-los en les nostres assemblees. Quina manera de produir-se! Quin pensament més clar! Quanta llibertat per a expressar-lo! Però quin amor al partit i quina fidelitat als nostres Principis Bàsics!

Un amic dels qui radiquen a Mèxic vull citar. I ho faig com a exemple que honora a la nostra col·lectivitat. Es tracta de l'amic Mora, el cas del qual és conegut de tots. Vet aquí un home que lluita i per decisió personal, sapigué comportar-se com un excel·lent militant. En citar-lo, cito a tots els d'aquí, vells i joves.

Escampats per tot el món, en aquestes hores cruels d'exili, hi han homes d'E. R. de C. formant grups més o menys importants en quantitat, tots iguals en qualitat. Quan es troben sols, cerquen contacte amb el nucli més proper, o demanen les nostres publicacions. Si són prou nombre, s'associen en una gama d'organitzacions fins a arribar a la perfecta i magnífica del nostre partit a França. Però nombrosos, o isolats, en tots hi trobareu el mateix sentir i la mateixa actuació. Fidelitat als Principis, lleialtat als ideals; afecte i respecte a tots; pensament constant, ajut i amor per als companys de l'interior de Catalunya i orgull de pertànyer al nostre partit.

I aquest és el partit d'E. R. de C., i aquests són els homes que el formen.

I En escriure aquest article encara no coneixiem la trista nova de la mort de l'estimat amic Puig Pujades.

**L'Espanya de Franco ha estat
considerada indigna d'integrar
El Pacte de L'Atlàntic**

**L'Espanya de Franco sempre ha estat
una nafra, un perill i un escarni**